

ZN11 kl. 5 (25.05-29.05.2020r.)

Świat, człowiek, natura

Na ostatni tydzień maja przygotowałam dla Was zadania związane tematycznie z szeroko rozumianym **związkiem człowieka z naturą, odpowiedzialnością za przyrodę, obecnością naszą na tym świecie**. Zagadnienia te zostały poruszone w utworach literackich napisanych w różnych epokach i przez różnych twórców. Wszystkie potrzebne materiały znajdziecie **w podręczniku lub, treści uzupełniające, w Internecie**. Starłam się, aby nie były one dla Was zbyt obciążające, bo wiem, że przygotowujecie się **do sprawdzianu ze składni zdania pojedynczego** i na pewno potrzebujecie więcej czasu na powtórkę i utrwalenie materiału. Aby na chwilę odpocząć od trudnych gramatycznych zagadnień, proponuję spotkanie z poezją o ponadczasowej i uniwersalnej wymowie, a w czasie obecnym nabierającej wręcz nowego znaczenia. W tym tygodniu pracujecie z podręcznikiem i zeszytem przedmiotowym, częściowo uzupełniając je o treści internetowe.

Zaczynacie od autora dobrze Wam znanego, czyli Ignacego Krasickiego. W zeszytach i na pewno w pamięci macie zapisane informacje na temat tego oświeceniowego twórcy. Proponuję więc jedynie odświeżenie pamięci, odczytanie informacji i ... spotkanie z nowym utworem Księcia Poetów Polskich (tak nazywano Krasickiego). Proponuję, aby wszystkie czynności wykonywać zgodnie z porządkiem jaki wprowadziłam, czytać ze zrozumieniem, pisać poprawnie, starannie i precyzyjnie.

Ignacy Krasicki „Dzieci i żaby”

1. Na str. 244 w podręczniku znajduje się bajka Ignacego Krasickiego pt. „Dzieci i żaby”. Proszę przeczytać ją ze zrozumieniem (2-3 razy), a następnie zapisać definicję bajki w zeszycie.

BAJKA- krótki utwór wierszowany zawierający morał, w którym często pojawiają się zwierzęta jako uosobieni bohaterowie

Nie mylimy bajki z baśnią!

2. Napisz krótkie streszczenie opisaney sytuacji.
3. Oceń postępowanie chłopców oraz napisz, jaki jest morał tej bajki (pouczenie).
4. Napisz, jak powinien zachowywać się człowiek w kontakcie ze zwierzętami.

Konstanty Ildefons Gałczyński „Kronika olsztyńska”

1. Kolejny utwór to wiersz K. I. Gałczyńskiego „Kronika olsztyńska”, który przeczytaj w sposób ułatwiający Ci dobre zrozumienie (str.247).
2. Zapisz krótką notatkę na temat poety.

Konstanty Ildefons Gałczyński (1905r.-1953r.)- polski poeta, autor wielu utworów lirycznych („Pieśń o żołnierzach z Westerplatte”, „Ocalić od zapomnienia”, „Skumbrie w tomacie”, „Kronika olsztyńska”...) oraz groteskowych- „Teatrzyk Zielona Gęś”. Jego utwory bardzo często są wykonywane przez wielu współczesnych piosenkarzy, chociaż najbardziej znane są piosenki Marka Grechuty. Warto podkreślić, że młodsze pokolenie piosenkarzy również chętnie sięga po utwory Gałczyńskiego (np. Kamil Bednarek).

3. Wiersz jest zapisem marzeń poety o podróży do świata przyrody. Jakie obrazy poetyckie zostały w tym utworze przywołane? Jaki jest stosunek poety do natury? Jak rozumiesz metaforę „zielone serce przyrody”? Odpowiedzi na te pytania zapisz w zeszycie w formie spójnej notatki.
4. Napisz, czym dla Ciebie jest „zielone serce przyrody”. Możesz również pięknie wiersz zilustrować.

Czesław Miłosz „Przypowieść o maku”

1. Ostatni utwór, który zamyka nasze rozważania, został napisany przez Czesława Miłosza, polskiego noblistę. Ponieważ informacje na temat poety znajdują się w podręczniku na str. 214, dlatego też nie musicie powielać ich w zeszycie, ale oczywiście trzeba się z nimi zapoznać.
2. Wiersz „Przypowieść o maku” czytamy minimum 3 razy (tekst nie jest łatwy).
3. Przypominamy sobie znaczenie słowa „przypowieść” (proste, krótkie opowiadanie z ukrytym przesłaniem). Znamy już niektóre przypowieści biblijne, czas na przypowieść poetycką.
4. Tak jak biblijna przypowieść ten **wiersz ma dwie warstwy: tę dosłowną i przenośną**. Na początek przyjrzyjcie się obrazom poetyckim, które budują dosłowność opisywanego makowego świata. Zapiszcie w zeszycie notatkę.

Ziarnko maku to Ziemia, na nim stoi mały domek, są też makowe szczerkające psy i nad tym wszystkim- makowy księżyc. Ziarnka, a jest ich bez liku, mieszczą się w makówce, a te z kolei rosną w ogrodzie, pewnie też w niezliczonej ilości. Wszystkie ziarnka w makówce („chyba sto tysięcy”) i makówki w ogrodzie żyją obok siebie, nic o sobie nie wiedzą. Jest ich nieskończenie wiele, ale o tym nie wiedzą.

Jakie przesłanie kieruje do nas poeta? Wydaje się, że nie jest ono optymistyczne. Człowiek z wiersza Miłosza jest zamknięty we własnym świecie, nie zauważa innych, jest tylko skupiony na sobie i na swych problemach. Gdzieś obok są inne „makowe” światy, ale pycha i skupienie się tylko na sobie nie pozwalają człowiekowi ich dostrzec („Że jest świat większy- nie przyszło do głowy”).

5. Na zakończenie spotkania z tym utworem zapisz w tabeli różne przykłady (ze świata, który znamy) budujące dwa światy: ten makowy i ten poza ziarnkiem maku (wg wzoru).

Makowy świat	Świat poza ziarnkiem maku
• Modny gadżet • Zabawa	• Przyjaciele • Ciężka praca

Zachęcam do wysłuchania i obejrzenia:

„Jutro popłyniemy daleko”

<https://www.youtube.com/watch?v=Gxzf7t4rXBo>

„Przypowieść o maku”

<https://www.youtube.com/watch?v=bCyVKyKR-DA>

Praca dodatkowa (domowa chyba nie brzmi najlepiej):

Zapisz 10 zasad, którymi powinien kierować się człowiek dbający o naturę.

Praca dla chętnych:

Zaprojektuj plakat zachęcający do troski o środowisko.